

Nú ber at javn- aðar borði.

(Framhald.)

At doyggja kunna vit ikki leggja okkum, so leingi sum ikki hvør vón er útfjarð. Vit megu hyggja lívsins alvar í andlitið og fara undir tey tók, ið megu takast, um svøllur og arbeiðsloysi ikki skal gera enda á okkum. Vit — t. v. s. — Føroya fólk, Føroya løgting megu — uttan at himprast til høgru ella vinstru — veita okkum tann figgarliga stuðul, ið okkum er tørvur á. Og her eru leiðir at ganga um viljin er til steðs. Javnaðarmenn hava á tingi í gjølla greindum uppskotum víst á inntøkuleiðir, ið vilja veita tinginum í hundraðum av túsundum í árligum inntøkum, uttan at Føroya fólk, hin meinigi maðurin, vildi nervást. Her í blaðnum hevur fyrstuttum staðið eitt álít um hesar inntøkuleiðir, so eg skal bert nevna nokur av høvuðsinntøku uppskotunum:

1) Brunatryggingin. Her aleina er óivað talan um hundraðir av túsundum, ið fara út av landinum. Hetta er eitt óskil, ið afturhaldsflokkarnir ikki hava viljað broytt.

Men Føroya fiskimaður og arbeiðari, ið hava alla interessu í, at tingið fær henda pening, megu skúgva afturhaldið frá ráðnum og fáa hetta málið framt.

2) Einkarsøla við rúsdrekka. Hetta mál vil, umframt at gera edrúgileighetsmálið betri og greiðari, geva landinum nóg meira pening, enn rúsdrekkatollurin nú gevur. Vit vildu fingið allan millumhandlara ágóðan.

Føroya fiskimaður og arbeiðari, ið hevur alla interessuna í at gera edrúgileighetsmálið betri og at fáa millumhandlaraágóðan, kunna, mega ikki tola afturhaldið longri men skúgva tað av palli, so landið eisini í hesum máli fær sín rætt og figgarligan stuðul.

Eg kundi hildið á at nevnt inntøkumál, løgtingsins yvirtaking av bankamálunum, løgtingsins einkarsølu við salti, olju og øðrum stóraritklum, mál, ið vildu givið tinginum rúma hálva millión. Men eg skal lata vera nóg miklið við hesari ávísing fyrst. Eg ætli mær seinni gjølla í tølum at prógva, at tingið við at gingið javnaðarmanna inntøkuleiðir vildi verið fort fyrst at loyst bæði arbeiðsloysis- studnings- og onnur social mál eins og stórar uppgávur vinnulívnum viðvíkjandi.

J. H. Danbjørg.

Mit Vaanhus

í Tveraa selges meget billigt og paa særdeles gode Betingelser, nemlig: Kan overtages uden nogen Udbetaling.

J. P. Vang.

Máling

Tapet

Linoleum

Tlf. 81. Poul Arne Poulsen.

ÚR SUÐUROY

Harra keypmans Th. Thomsens ÁLOP á arbeiðaraflokkinn á Tvoroyri.

Okkum er komið í hendi hitt nýggja blaðið »Dagblaðið», hvarf harra Thomas Thomsen, keypmadur á Tvoroyri, í einum interjúi gevur arbeiðaraflokkinum, kvinnum og monnum, á Tvoroyri skyldina fyrst hin ringa standin her á plássinum.

Henda frásøgn er blóðskeiv, og er tað tess vegna so miklið harmiligi, at hon er borin í hvørt einasta hús í Føroyum.

Undirritaðu, ið umboða arbeiðaraflokkinn á Tvoroyri, kunnu ikki halda okkum aftur við at geva harra Thomas Thomsen svar og leggja av okkum hansara ringu beskyldningar, ið eru so illavorðnar, at harra Thomsen sjálvur ella »Dagblaðið» átti ókeypis at sent hesa rættleiðing um alla staðni hagar, ið hitt spillandi interjúið er komið. — Er tað ein »pílur» viðvíkjandi starvinum hjá hesum blaði, at tað leggur út við einum tilfúkum hórðum og ósonnum álopi móti okkum arbeiðarum.

Sleipistöðastríðið og arbeiðararnir.

Harra Thomsen sigur seg ikki at tora at vera »optimistur» og grundar sína »pessimismu» við teim »ringu viðurskiftum millum arbeiðarin og arbeiðsgevarin» — og tað er sjálvsagt — arbeiðarin, ið hevur skylduna. Harra Thomsen nevnr arbeiðsstríðið á sleipistöðni í Trongisvági sum dømi, at so er.

Tað undir okkum, at harra Thomsen fær seg til í almennum blaði at taka til stríðið á sleipistöðni. — Tí hvør einasti maður, ið kennir viðurskiftini á sleipistöðni, veit, at skyldin til stríðið ikki er hjá arbeiðarunum, men einans hjá meistaranum og bedingsstjórnini.

Harra Thomsen sigur, at hann »hevði ta uppfatan, at meistarin vildi vísa, at henda sleipistöðin kundi vera á hædd við hinare». Men hetta skuldu vit arbeiðararnir ikki vilja. »Arbeiðararnir vildu hava meistarin burtur», sigur harra Thomsen.

Hetta er ikki eitt á av skoðsmáli og av tíðindum at fáa inn í hvørt hús:

arbeiðararnir á Tvoroyri eru so ringir, at teir ikki á nakran hátt unna vinnulívnum á plássinum at bera seg og koma á hædd við onnur virki í landinum!

Nei, arbeiðararnir kravdu ikki meistarin burtur, tí at hann vildi hava sleipistöðina á hædd við aðrar sleipistöðir.

Tað er sjálvandi ikki ein einasti arbeiðari, ið vil leggja eitt »K» í vegin fyrst. — Tí hvør í móti! Arbeiðarin livir av arbeiði — hann hevur einki ann-

að at dúga á, og hansara hægsta ynski er at fáa arbeiði. — Men meistaran atburður var so óhovviskur, at eingin arbeiðari við minstu virðing fyrst sær sjálvum kundi annað enn mótmæla og krevja annaðhvørt meistarin burtur ella at fáa tryggjan fyrst hampuliga og sómaliða viðferð undir arbeiðinum.

Vit vilja spara teir heiðraðu lesarar fyrst tey ljótu og mannminskandi orð og tann óspekt og óhoviska atburður, ið her er talan um — tað er í heild líkið við stórsta óhuga, vit nerta við hetta ljóta mál. Fyrst stjórnina á sleipistöðni verður tað til allar tíðir ein óbetilg skomm, at hon ikki við tað sama »reageraði» og setti meistarin á pláss. Um hon gjørdi tað, varð einki stríð, tí arbeiðararnir vilja heldur frið enn stríð.

Apropos at fáa sleipistöðina á hædd við aðrar sleipistöðir. Vil harra Thomsen siga, at sleipistöðin á Tvoroyri ikki hevur verið á hædd við aðrar sleipistöðir í Føroyum, og at tann gamli meistarin, pápi til núverandi, einki dugdi móti soninum?

Okkum lysti at sæð, um bedingastjórnin aftaná arbeiðsroyndirnar við hesum nýggja meistara torir at geva honum dugnaskapsattest.

Nei, sleipistöðin hevur verið á hædd við eina og hvørja sleipistöð her á landi. Til tess gevur at bíta, at allir teir, ið eru farnir aðrasteðs fyrst at spara sleipistöðapening, eru afturkomnir við iðran yvir, at teir fóru aðrasteðs. Og tað, at sleipistöðin á Tvoroyri eigir í túsundum av peningi, sýnir, at arbeiðararnir hava arbeitt fyrst peningin.

Við hesari rúgvu av peningi skuldi verið gaman í at sett stórverk sum skipabygging í gerð. Men er hesin peningur ikki »disponibil» til at arbeiða við, kann tað ikki leggjast arbeiðarunum fyrst.

Fiskagenturnar og keyp av íslenskum fiski.

Harra Thomsen sigur, at teir, keypmennir á Tvoroyri, »hava ikki sum onnur pláss torað at farið undir hetta (at keypa fisk), tí felagið fyrst fiskagenturnar segði upp kontraktina...»

Okkum fiskagenturnar gevur harra Thomsen alto skyldina fyrst, at ikki hann og hinir keypmennir á Tvoroyri eins og Vágskøymenn keyptu fisk í Íslandi til turkingar í ár. Vit skulu soleiðis hava forkomið, at ikki einans nóg túsund arbeiðslon eru fallin niður á Tvoroyri sum í Vági.

Hava Tvoroyra keypmenn hini árin — tá ið alt lá í friði — eins og Vágskøymenn keypt fisk í Íslandi og aðrastaðni til turkingar? Hvussu var í fjør? Var ikki tá bæði eingin fiskur innfordur og hópurin av fiski frá Tvoroyra skipum seldur út av plássinum sum saltfiskur?

Tann síðsta kontraktin millum okkum fiskagenturnar og keypmennin var gjørd 1927 og hon hevur staðið við til nú 1935, tá ið arbeiðsgevararnir sjálvir komu við uppskoti um at broyta hana. Hetta ber ikki vitni um, at vit hava elvt óró og kontraktstríð.

Hin 23. februar í ár — tá høvdu Vágskøymenn longu keypt og bílagt hópin av fiski í Íslandi — skrivaði arbeiðsgevarafelagið til okkum fiskagenturnar um at broyta kontraktina. Tá ið vit høvdu ymist á hjarta kontraktini viðvíkjandi, tóku vit undir við ynskinum um at forhandleja um eina nýggja kontrakt, og eftir vanligum síði, tá ið innleiðast skulu forhandlingar um nýggja kontrakt, sögdu vit sjálvsagt ta gomlu kontraktina upp. Hetta er sannleikin. Ein og hvør er nú forur fyrst sjálvur at døma.

Nøkur orð um harra Th. Thomsens „optimismu“ og „pessimismu“ og arbeiðaranna støðu til vinnulív og virki á plássinum.

Ja, harra Thomsen. Tygum tora ikki og hava aldri torað at sæð »optimistiske» uppá nakað — tað hava tygum so sanniliga rætt í. Einki vísur hetta betur enn handil tygara á Tvoroyri. Tygum eru »pessimist». Men gevið endiliga ikki arbeiðarunum ella »Fylking» skyld fyrst, at tygum standa í stað. Tað hava tygum og teir, ið stýrt hava, sjálvir skyldina fyrst. Tygum siga, at í fleiri ár hava ring viðurskifti verið í millum arbeiðararnar og arbeiðsgevararnar. Nú er tað so? Og tora tygum at siga fólk frá, at tað er einasti vansk fyrst, at ikki meiri drift er á Tvoroyri?

Hygg her, harra Thomsen. Tað eru fleiri keypmenn á Tvoroyri enn tygum. Vit skulu nevna eina forrætting her, sum eisini hevur haft nógvið arbeiðsfólk at gera, ja, nógvið meir enn tygara forrætting, A/S N. J. Mortensen. Høvdur ikki henda forrætting arbeitt undir somu viðurskiftum sum tygum og tygara firma? Og er henda forrætting ikki gingin framá ár eftir ár?

Harra Thomsen ger ikki eina so býttisliga gerð aftur at greiða fremmandum manni frá, at tað

eru vit arbeiðsfólk, ið eru tann beinleiðis orsök til krepputíðina á Tvoroyri. Hava tygum nakað, ið skal gerast, ella ætla tygum at gera nakað í framtíðini, so vendið tygum bara til »Fylking» eftir arbeiðskraft. Vit skulu sanniliga ikki forða tygum ella órættvísliga gera tygum ímóti. Vit eru allir glaðir yvir at fáa arbeiði. Tað skal sláast fast, at arbeiðararnir á Tvoroyri ikki eru nakrir yvirgangskroppar, ið eingin kann hava nakað við at gera.

Vit arbeiðarar vilja allir gera okkara skyld, men vit krevja okkara rætt.

Tað megu tygum ikki uppfata, sum at vit vilja nerva tygara handil. Minnst tygum ikki, tá ið bróðir tygara hevði trolararnar »Grímur Kamban» og »Magnus Heinason», og tá ið kreppan kom og fekk felagið at ríða? Hvat gjørdi ikki arbeiðsmannafelagið »Enigheden» á Tvoroyri tá saman við N. J. M. fyrst at bjarga trolarunum frá at fara av Tvoroyri? Umframt at senda mann niður fyrst at fremja trolaramálið, settu arbeiðararnir eina mælt lønina niður við 30 oyru um tíman fyrst alt arbeiði, ið gerast skuldi hjá trolarafelaginum. Hetta gjørdi vit av okkara eintingum uttan at nakar hevði biðið okkum um tað.

Men hvat gjørdi tygum tá, harra Thomsen?

Arbejdsmandafelagid Fylking.
Felagid fyrst fiskagenturnar.

Tíðindi.

Broðurnir Edw. Mitens og Gudmund Mortensen sigast nú á teirra útlandsferð at skipa ta endaliga »ordning» við íbirtinguni av P.f. »Føroya-kols».

Tíðindi ganga um, at »D. D. P. A.» hevur sett 300.000 í kola-virkið.

Høvuðsætlanin í fyrstokuni sigist at snúgva seg um leirir. Talan er um at byggja stórar brennivonar.

»Brimnes», íalt 21000, og »Skarvanes», íalt 26000, eru heimkomin.

Á bankanum og ymsastaðni í Føroyum sigist at vera hópur av kalva at fáa.

Klakksvíkingar, Skopuningar og Suðuroyingar hava gjørt góðar veiður av kalva.

4 tons av kjøti

koma til kommununa við Tjaldri-ium. Tey, ið ynskja kjøt bið-ast sum vanligt í góðari tíð at venda sær til EDW. MOR-TENSEN í Puntabyrgi.

SÓKNARSTÝRID

fyrst Froðbiar sóknar kommunu.